

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148
0033 Oslo

Dato: 20.03.2015

KLAGE PÅ NVE SITT AVSLAG FOR BYGGING AV MUNDALSELVI KRAFTVERK

Grunneigarane ved Mundalselvi viser til NVE sitt brev av 27.02.2015 med avslag til bygging av Mundalselvi kraftverk og vil med dette klage på vedtaket.

Etter å ha lese NVE sitt avslag, sit grunneigarane til Mundalselvi att med eit klart inntrykk av at NVE er forplikta til å seie nei til ein viss andel kraftverk og at Mundalselvi er komen i denne boksen . Argumentasjonen mot prosjektet blir difor deretter, sjølv om hovuddelen av prosjektet er ganske likt andre i Sogndalspakken som har fått konsesjon.

Me ser i avslaget at NVE blant anna meiner at utbygging i Botnagrovi vil utgjere eit svært synleg inngrep og at dette er negativt for friluftsliv/natur og me er difor overraska over at ikkje NVE går inn for eit prosjekt der Botnagrovi blir teken bort og kraftstasjonen blir plassert ved alt. 2 (kote 115). Dette ville ha gjort inngrepa i området betydelig mindre og me ser at NVE gjer slike grep i andre prosjekt som har fått konsesjon.

Som antyda ovanfor, meiner me at Mundalselvi (utan utbygging av Botnagrovi) er ganske likt andre prosjekt som har fått konsesjon, særleg hadde me forventa at Mundalselvi og Tverrdalselva (Bøyadalen) ville bli behandla likt i konsesjonshandsaminga då desse to vassdraga har mykje som er felles, noko som me her vil gje døme på:

- Begge prosjekta har inntak i nærleiken av stølsområde (Fjellstøl) og begge inntaka ligg inne i eit område som er definert som "nasjonalt viktig turistområde".
- Begge prosjekta har kraftstasjon i nærleiken av stølsområde (Mundalselvi har kraftstasjon alt. 2 ca. 500 m frå Heimastølen. Tverrdalselva har kraftstasjon ca. 200 m frå Bøyaheimastølen).
- Begge har turpost i opplegget "Ut frå asfalten" på fjellstølen i nærleiken av inntak og er difor brukte ein del til turgåing. I prosjektet i Mundalselvi er det teke omsyn til dette og rørgata er lagt på den sida av elva som ikkje har tursti. I Tverrdalselva er det ikkje teke omsyn til turstien.

- I begge dalføre er det bygd skogsbilveg eit stykke inn i dalen og traktorveg vidare (i Mundalsdalen opp til kote 240 , i Tverrdalen opp til kote 220).

- Inngrepa ved utbygging er ikkje synlege frå bygda eller frå offentleg veg.

- Dalføra ligg nær kvarandre og endar i det same området inn mot Jostedalsbreen nasjonalpark (ved breen Troget), men begge dalføra er lite brukt som innfallsport til nasjonalparken.

- Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har i høyringsrunden gjeve ei forholdsvis grundig beskriving og vurdering av dei 2 prosjekta, desse er ganske like.

- Sist men ikkje minst kjem vassdraga ganske likt ut i "Samla vurdering av småkraftutbygging i Fjærland" - Tverrdalselva får +3 og Mundalselvi får +2.

Skilnaden på dei to dalføra er hovudsakleg at Mundalselvi har ein lengre anadrom strekning nedanfor kraftstasjonen (Alt 2) på ca. 3,8 km som ikkje vert påverka av utbygginga. Ein god del av turgåinga i dalen føregår langs denne strekninga til Heimastølen og retur.

Me vil med dette ikkje motarbeide andre prosjekt, men etterlyser lik vurdering av forholdsvis like prosjekt.

I vurderinga frå NVE er det og kome inn ein feil, det står at eksisterande veg til Heimastølen må oppgraderast. Det korrekte ifølgje konsesjonssøknad er at eksisterande veg til Heimastølen (skogsbilveg) treng mindre utbetringar nokre stader , og at eksisterande veg mellom Heimastølen og kraftstasjon alt.2 (500m) må oppgraderast.

Grunneigarane vil og påpeike at sakshandsamaren for Mundalselvi, Solveig Silset Berg, ikkje deltok på synfaringa langs elva.

Grunneigarane langs Mundalselvi vil difor i samråd med Sognekraft AS fremja følgjande endringar:

- Ei utbygging utan overføring av vatn frå Botnagrovi
- Velje kraftstasjonsplassering etter alternativ 2 (kote 115)
- Leggje kraftlinja som jordkabel deler av dalen langs eksisterande veg

Grunneigarane vil difor be Olje og energidepartementet sjå grundig på følgjande punkt:

1. Som beskrive ovanfor - likskap med vassdrag/dalføre som har fått konsesjon.
2. Det er ingen lokal motstand mot prosjektet, Fjærland bygdautval, Fjærland reiselivslag og Sogndal kommune har alle uttalt seg positivt til tiltaket.

3. NVE skriv følgjande i si vurdering av Fjærlandspakken: “ På oppdrag fra kommunen har Luster Energiverk AS utarbeidet en rapport - Samla vurdering av småkraftutbygging i Fjærland - som kommunen legger til grunn for vurdering av småkraftutbygginger. NVE har lagt stor vekt på beskrivelser og verdisettinger i rapporten”. Mundalselvi (utan Botnagrovi) er eit av vassdraga som kjem best ut i denne vurderinga med +2 (på ein skala frå -3 til +3), faktisk langt betre enn vassdrag som har fått konsesjon. (Botna 0 , Rommedøla -1, Lidal 0, Hatlestad 0 og Berge/Bjåstad 1. NVE kan difor ikkje ha teke omsyn til denne rapporten når det gjeld Mundalselvi.
4. Det er allereie i konsesjonssøknaden teke omsyn til tur/friluftsliv ved å legge røyr-gata langs eksisterande traktorveg så langt den går og deretter krysse elva og forsetje opp til inntak på motsett side av tursti opp til fjellstølen. Ved å fremje dei 3 avbøtande tiltaka som nemnt ovanfor kjem ein innvendingane vedrørande natur/friluftsliv langt på veg i møte.
5. Anadrom fisk - ved å velje alt.2 for kraftstasjonsplassering vert det heile 3,8 km med anadrom strekning nedanfor. Den biologiske rapporten viser at dei beste gytelassane finst langs denne strekninga. Rapporten om verknader på fisk konkluderer og med at over den planlagde stasjonsplasseringa er det “ brukbare, men ikkje gode “ gytetilhøve for anadrom fisk. Gytesubstratet vert gradvis dårlegare frå kote 115 og opp mot endeleg vandringshinder. Det er difor litt uforståeleg for oss at denne strekninga på ca. 400 m frå stasjonsalternativ 2 til absolutt vandringshinder ved kote 160 med “ikkje gode gytetilhøve” skal vere avgjerande for fisken når det er 3,8 km med “gode gytetilhøve” nedanfor. Ved å ikkje bygge ut Botnagrovi, vert det og tilført gjennomsnittleg 110 l/s til Mundalselvi ved ca. kote 160.
6. Selskapet Småkraft har i dag konsesjon på bygging av 6 småkraftverk ved Fjærlandsfjorden på til saman 108 GWh. Saman med krafta frå dei 3 kraftverka som har fått konsesjon i Bøyadalen skal produksjonen overførast gjennom ny linje til Grindsdalen i Leikanger. Me er kjent med at Småkraft ikkje har teke avgjerd om utbygging enno fordi dei vurderer heile prosjektet til å vere i grenseland økonomisk og at dei hadde håpa på større kraftmengde frå Indre Fjærland for å gjere utbyggingane i Fjærlandsområdet lønsame. Ei utbygging i Mundalselvi vil difor innverke positivt på dette, og det undrar oss litt at NVE ikkje ser på den økonomiske heilskapen.
7. Det er i dag eit aktivt jordbruk i Mundalsdalen der 5 av dei 7 fallrettseigarane til elva er heiltidsbønder. Med stadig svekka rammevilkår for landbruket, vil ei utbygging, som gir grunneigarane fallrettsleige, få ein vesentleg innverknad for jordbruket her i framtida.

Til slutt viser me og til vår uttale til saksframlegg frå administrasjonen i Sogndal kommune.

Med helsing grunneigarane langs Mundalselvi

Anders T. Mundal Nils Distad Johannes E. Mundal Anders K. Mundal

Aamund Mundal Sverre Mundal Arnold Mundal

På vegne av grunneigarane

Aamund Mundal
